Minister
Aktywów Państwowych

BM.I.053.119.2025

IK: 1090092
Warszawa, 11 kwietnia 2025 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie nr BPS/043-29-712/25 złożone przez Pana Stanisława Gawłowskiego, Senatora RP w dniu 10 marca 2025 r., która została opracowana na podstawie informacji przekazanych przez ORLEN S.A. (dalej: ORLEN) oraz Grupa AZOTY S.A. (dalej: GA).

W zakresie wydobycia gazu Grupa Kapitałowa ORLEN poinformowała, że podejmuje aktywne działania w celu wzrostu bezpieczeństwa energetycznego Polski m.in. poprzez utrzymanie stabilnego wydobycia gazu ziemnego w kraju. Zgodnie ze Strategią Grupy ORLEN do 2035 r. (dalej: Strategia), ogłoszoną dnia 9 stycznia 2025 r. planowane jest w perspektywie do 2030 i 2035 roku utrzymanie produkcji krajowej na poziomie 4 mld m^3 gazu ziemnego. W tym celu podejmowane są działania związane z intensyfikacją poszukiwań i rozwoju złóż krajowych, modernizacją istniejących aktywów oraz rozpatrywaniem dostępnych innowacji technologicznych. W ramach operacjonalizacji zidentyfikowano szereg ambitnych działań, które będą wymagały znacznego finansowania, co stanowi wyzwanie przy mało przychylnym podejściu instytucji finansowych dla branży i wysokich kosztach kapitału.

W odniesieniu do produkcji wodoru ORLEN poinformował, że zgodnie ze Strategią planuje od 2035 r. zużycie rocznie około 350 tysięcy ton odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru oraz pochodnych. Wolumeny te będą pochodzić z własnej produkcji, a w części także z importu. Grupa ORLEN planuje w tym horyzoncie rozbudowę portfela projektów produkcji wodoru poprzez proces elektrolizy o łącznej mocy 0,9 GW, w tym 0,7 GW w Polsce. Badane są możliwości importowe poprzez terminale morskie, a także przy użyciu planowanych sieci rurociągów. ORLEN rozwija także sieć stacji tankowania wodoru oraz przy użyciu wodoru planuje produkcję paliw syntetycznych, w szczególności na cele lotnicze.

W zakresie biometanu ORLEN poinformował, że w dalszym ciągu planuje rozwijać produkcję biometanu jako w pełni odnawialnego zamiennika gazu ziemnego, stosowanego głównie do tankowania pojazdów. W 2024 roku kontynuowano podejście oparte na założeniu o realizacji tego celu w głównej mierze poprzez budowę własnych instalacji do wytwarzania biometanu, co ma znaczenie m.in. dla wysokości nakładów inwestycyjnych CAPEX oraz wymagań brzegowych inwestycji czy specyfiki pozyskiwanych projektów.

Spółka PGNiG BioEvolution sp. z o.o. (dalej: BioEvolution) od 2023 r. jest podmiotem dedykowanym w ramach Grupy ORLEN do budowy portfela aktywów biogazowych celem zaspokojenia potrzeb Grupy w zakresie produkcji biometanu.

Strategia ORLEN do 2035 roku zakłada zabezpieczenie 0,24 mld m^3 biometanu w horyzoncie 2035 r. (0,15 mld m^3 w perspektywie 2030 r.), przy czym aktualne założenia strategiczne uwzględniają dywersyfikację strumienia biometanu, w szczególności poprzez umowy offtake z wytwórcami oraz produkcję własną. Powyższe oznacza istotną korektę w planach długoterminowych spółki, niemniej zakłada się, że w 2025 r. BioEvolution będzie

kontynuować działania zmierzające do realizacji projektów do rozbudowy/reprofilacji, zapewniających strumień produkcji własnej.

Jak poinformował ORLEN, spółka czyni starania w celu zabezpieczenia wsparcia finansowego dla swoich projektów wodorowych. Spółka uzyskała dofinansowanie z europejskiego programu CEF Alternative Fuels Infrastructure Facility dla projektu Clean Cities budowy stacji tankowania oraz instalacji do produkcji wodoru odnawialnego. ORLEN otrzymał notyfikację wsparcia dla projektu Hydrogen Eagle, z którym startował w konkursie organizowanym przez BGK „Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru w formie udzielania wsparcia bezzwrotnego". ORLEN bierze również udział w aukcjach Europejskiego Banku Wodoru na wsparcie produkcji wodoru odnawialnego, a także stara się pozyskać dofinansowanie dla swoich projektów wodorowych z unijnego instrumentu Innovation Fund.

W odniesieniu do biometanu ORLEN poinformował, że problematyka zarządzania środkami na cele transformacji energetycznej pozostaje w zakresie właściwości ministra właściwego do spraw klimatu (art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej). Biometan to specjalnie oczyszczony biogaz, który może docelowo zastąpić gaz ziemny w różnych sektorach gospodarki. Spółka wskazała, że obecnie biometan może korzystać z systemu wsparcia feed-in-premium (dla instalacji do 1 MWe) na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Ponadto, rząd w ramach procedowanej aktualnie nowelizacji tej ustawy planuje objęcie biometanu systemem wsparcia aukcyjnego dla instalacji powyżej 1 MWe. Oba mechanizmy stanowią znaczące wsparcie dla rozwoju technologii wytwarzania biometanu w Polsce. Warto jednak zaznaczyć, że nie są one dedykowane dla biometanu, który mógłby finalnie zostać wykorzystany w sektorze transportu – jako paliwo do tankowania pojazdów drogowych czy bunkrowania statków.

Dla biometanu wykorzystywanego w transporcie inwestorzy mają możliwość uzyskania wsparcia inwestycyjnego w postaci bezzwrotnych form dofinansowania lub preferencyjnych pożyczek, w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez wykorzystanie biometanu – oraz programu – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS). W przypadku planowanego Programu Priorytetowego NFOŚiGW przewiduje się alokację środków w wysokości 1 mld PLN, co umożliwi wsparcie sektora i przyśpieszy jego rozwój. Dla programu FEnIKS odbył się już pierwszy nabór wniosków. Należy zaznaczyć, że alokacja środków w ramach programu FEnIKS na projekty instalacji OZE produkujące biometan jest niższa niż w przypadku programu NFOŚiGW.

Ponadto Grupa Azoty przypomniała, że jest największym konsumentem gazu ziemnego w Polsce, który jest podstawowym surowcem do produkcji nawozów. Cena gazu ma fundamentalny wpływ na cenę produktu końcowego oferowanego krajowym i europejskim konsumentom. Grupa Azoty jest zainteresowana rozwojem krajowego wydobycia gazu ziemnego w celu zabezpieczenia potrzeb Grupy, pod warunkiem jego konkurencyjności cenowej i stabilności dostaw. Spółka podkreśliła wagę rozwoju technologii wychwytu i zatłaczania dwutlenku węgla jako komplementarną do wydobycia gazu ziemnego, co wynika bezpośrednio z potrzeb dekarbonizacji przemysłu chemicznego. Brak tej perspektywy naraża ją na ponoszenie coraz większych kosztów związanych z produkcją.

Grupa Azoty podejmuje działania zmierzające w kierunku dekarbonizacji działalności. Biometan i zielony wodór mają dla niej potencjał dekarbonizacyjny, jednak każdy w innym wymiarze. Rozwój biometanu w Polsce jest dla GA intersujący z perspektywy jego bezproblemowego wykorzystania w istniejących instalacjach i znaczącego obniżenia śladu węglowego produkowanych nawozów. Konkurencyjność tego rozwiązania będzie zależała od ceny biometanu, która może być kompensowana w pewnym stopniu przez uniknięte koszty ETS, jednak ostateczny bilans nie jest jednoznaczny. W tym aspekcie Grupa Azoty podejmuje współpracę z podmiotami inwestującymi w budowę biogazowni, zarówno w zakresie odbioru biometanu jak również w zakresie zagospodarowania pofermentu. Grupa Azoty jest również w dialogu z OSP Gaz-System S.A.

Kwestia rozwoju sektora wodoru jest bez wątpienia istotnym działaniem o znaczeniu strategicznym dla Państwa. Grupa Azoty jest dzisiaj jednym z największych producentów wodoru w Polsce, jednak pochodzi on w całości z gazu ziemnego i nie stanowi on potencjału dla transformacji w przemyśle. Pozycjonuje się ona jako duży konsument odnawialnego wodoru, który może wykorzystać w swojej produkcji, ograniczając w znaczący sposób emisje oraz zużycie gazu ziemnego.

W odniesieniu do celów określonych w strategii GA poinformowała, że w aktualnym dokumencie skupiła się na ograniczeniu emisji związanej z produkowaną i wykorzystywaną energią. Aktualnie GA jest w trakcie przygotowywania planu transformacji, który obejmuje zaktualizowanie strategii oraz planu dekarbonizacji. Jak informuje spółka, będzie on wyznaczał zarówno cele jak również kierunki działań do roku 2030. Na przełomie drugiego i trzeciego kwartału 2025 r. będą komunikowane plany Grupy w tym zakresie.

Jednocześnie podkreślam, że Minister Aktywów Państwowych wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa w spółkach ORLEN S.A. oraz Grupa AZOTY S.A. realizuje uprawnienia wynikające z praw korporacyjnych, które są ściśle określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statutach Spółek. Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw spółki należy do kompetencji zarządu, a zgodnie z art. 375^1 KSH walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Jak wynika z powyższego Minister Aktywów Państwowych, działając jako akcjonariusz Skarb Państwa nie ma uprawnień do ingerowania w prowadzenie spraw Spółek, także w zakresie działań podejmowanych w celu zwiększenia wydobycia gazu oraz rozwoju produkcji biogazu i wodoru. Są to kwestie biznesowe i znajdują się w wyłącznej kompetencji Zarządów Spółek.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Robert Kropiwnicki
sekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
1090092.3984463.3184457

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów